

Katoliški GLAS

Uredništvo in uprava:
Gorica, Riva Piazzutta šte. 18
Poduredništvo:
Trst, Vicolo delle Rose šte. 7

Cena: Posamezna šte. L 25
Naročnina: Mesečno L 110
Za inozemstvo: Mesečno L 190
Poštno ček. račun: šte. 24/12410

Leto VIII. - Štev. 7

Gorica - 16. februarja 1956 - Trst

Izhaja vsak četrtek

SKRBI Zveze komunistov Slovenije

Zveza komunistov Slovenije je imela ali pa bo imela v kratkem svoje okrajne konference po vsej Sloveniji. Take konference so letni obračun posameznih okrajev, ko navzoči komunisti pod nadzorstvom kakoga višjega in vodilnega funkcionarja razpravljajo o izvršenem delu, o uspehih in neuspehih ter o vzrokih, zakaj ne gre bolje. Časopisje prinaša bolj ali manj izčrpna poročila s teh konferenc. Gotovo, da natisnajo le to, kar je za javnost, marsikaj pa ostane le za komuniste same. Toda že iz objavljenega pride opazovalec do zanimivih in poučnih ugotovitev. Med takimi konferencami je bila najvažnejša ona za okraj Ljubljana, na kateri je imel glavni referat tov. Boris Kraigher. Iz njegovih izjavanj posnemamo naslednje:

1. Komunisti so zadovoljni s svojo sedanjo gospodarsko politiko. »Ne da se zanikati dejstva,« pravi Kraigher, »da je nova ekonomska politika že dala delne uspehe, kar se kaže predvsem v večji stabilnosti tržišča, da cene ne skačejo neprestano...« Po Kraigherjevem mnenju so torej v Jugoslaviji v gospodarstvu na najboljši poti.

Tu si pa dovolimo vprašanje: Mislili jugoslovansko ljudstvo tudi takole? Če smemo soditi po njegovem razpoloženju, moramo reči, da je jugoslovansko ljudstvo, zlasti se jugoslovanski delavec nad gospodarsko politiko režima popolnoma razočaran. Razočaranje je tako veliko, da meji že na obup. Slišal sem o delavcu, ki se je takole izrazil: »Petinideset let sem delal in trpel za socializem, če vem, da bom živel še petinideset, se bom proti njemu boril z vsemi silami.« Tako je razpoloženje med starimi socialisti in komunisti. Med bivšimi borec ni nič boljše. Mnogo jih je, ki so se razočarani umaknili in na tihem, nekateri tudi na glas obžalujejo, da so se kdaj borili za Tita in socializem. Pri tem je najbolj žalostno to, da ljudje iz obupa nad režimom izgubljajo vero v Jugoslavijo, da jim tako malo več pomenijo narodni ideali, za katere so se s toliko poštrevnostjo borili med vojno.

2. Manj zadovoljen je Kraigher s položajem na drugih poljih narodnega življenja. »Diskusija na konferenci je opozorila, da na področju kulture, prosvete in znanosti ne bi mogli govoriti o popolni idejno-politični enotnosti komunistov.« (Slov. por. 29. 1. 1956). Boris Kraigher je skušal odkriti vzroke temu stanju, ni ga pa zanikal. Zdi se, da je hotel dati poguma drugim, češ da stanje ni tako žalostno, kot so ga nekateri naslikali. Nekateri komunistični veljaki so tu iznesli posebne kritike glede marksistične premočrnosti med umetniki in znanstveniki, zlasti se glede dela na univerzi in med študirajočo mladino.

Z ozirom na te kritike vidimo v njih potrdilo, da so komunisti nezadovoljni z ideološkim zadržanjem mnogih profesorjev na ljubljanski univerzi in večine študentov. O tej nezadovoljnosti smo že večkrat slišali. O njej je prinesel lep članek »Klic Triglava« dne 5. decembra 1955 pod naslovom »Zgubljena vera«. Tam je zapisano:

»Jugoslovanski komunistom povzročajo študenti že nekaj časa resne skrbi. Naj jim predavajo še tako izbrani profesorji — komunisti, naj študentje na izpitih odgovarjajo še tako pravoverno, ničesar ni na svetu, kar bi jih moglo z dušo in telesom zapisati komunistični partiji in jih podrediti diktaturi njenega vod-

stva. Nedavno so ločeno zborovali komunisti ljubljanske in beograjske univerze. Ugotovitev enih in drugih je bila soglasna, da je pomanjkanje idejno političnega dela eno izmed najresnejših vprašanj na univerzi. Ni razloga, da bi dvomili, da je na zagrebški in drugih visokih šolah kaj drugače.« zaključuje »Klic Triglava«.

3. Tretje, kar skrbi komuniste, je premajhna ideološka zgrajenost komunistov samih. Saj so nekateri na konferenci ugotovili, »da se danes ne vodi ideološka politična bitka med komunisti in klerikalci, med komunisti in reakcionarji, marveč tudi v lastnih komunističnih vrstah.« (Slov. poroč.) Dalje se pritožuje Kraigher, da je v vrstah komunistov premalo mladine in zlasti premalo delavcev. »Ugotoviti je treba veliko

izključevanj in zelo majhno vključevanje novih članov.«

Tudi to je res. Dočim so včasih mladi idealisti smatrali pristojnost k partiji kot odliko, je danes oznaka »partijec« pri ljudeh v zasmeh, ker vedo, da so v partiji le koritarji in stremuhi. Partija je izgubila svoj privlačni čar; njen ugled je pri ljudeh padel na ničlo: postala je »dirka« za korita in za stolčke. V ogromni večini se novi vpisejo vanjo zaradi službe ali iz želje po stolčkih. Idealistov, ki so včasih tvorili srčiko partije, danes v partiji ni več.

In za naprej? Posvetiti hočejo večjo skrb ideološki vzgoji partijcev, poostri nadzorstvo nad kulturo, prosveto in znanostjo. To se pravi, da nam je pričakovati poostrejši ideološki boja v Sloveniji in Jugoslaviji.

FRANCOSKA SEVERNA AFRIKA

Prejšnji teden se je mudil v Alžiru francoski ministrski predsednik Mollet. Ko je prišel na vroča afriška tla, ga je moralo zavarovati vojaštvo pred silovitimi demonstracijami ne Alžircev, ampak francoskih naseljencev v Alžiru. Zakaj? Zato, ker je prišel, da bi umestil generala Catrouxa za ministra rezidenta in da bi se z Alžirci dogovoril o ureditvi alžirskega vprašanja. Domačini hočejo popolno svobodo, francoski naseljenci pa se upirajo vsakršni spremembi. V Alžiru živi skoro 8 milijonov muslimanskih Arabcev in Berberov ter okoli milijon Francozov. Ti se boje ne samo za svoje privilegije, ki bi jih v primeru alžirsko-francoskega sporazuma izgubili, ampak tudi za svojo domovino. Njihova domovina je namreč Alžir, ki so si ga z delom štirih ali petih rodov ustvarili iz nič. Če bi Alžirci dobili vse pravice, se francoski naseljenci boje, da bi jih muslimansko morje preplavilo. A muslimani so tam doma in upravičeno zahtevajo odločilno besedo v lastni hiši. Francozi so se doslej temu slepo upirali. Nakopali so si besno sovraštvo in terorizem Arabcev. Francozi so odgovorili s svojim terorizmom in se celo predali prepričanju, da so pogajanja z domačini nemogoča. Tako stanje seveda onemogoča resno delo za pameten sporazum. Mollet je takoj napravil korak nazaj, ko je pristal na odstop generala Catrouxa kot ministra rezidenta, preden je prevzel svoje mesto.

Za novega rezidenta je imenoval prejšnjega gospodarskega ministra Lacosteja. Vsekakor se bliža čas, ko bo morala Francija dati svobodo svojim severnoafriškim deželam in jih bo zgubila, kot je Italija zgubila vzhodno Afriko ali Anglija Indijo. Minili so časi, ko so lahko ohranjali mir s silo.

Nova ureditev bo potrebna tudi za Tunis in Maroko. Tuniski voditelj Burgiba je med pogajanj v Parizu izjavil, da hoče imeti Tunis narodno vojsko in avtonomno diplomacijo, torej svojega obrambnega in zunanjega ministra ter lastna diplomatska zastopstva v tujini. S Francijo pa so pripravljani skleniti zavezniško pogodbo, ki bo določila nove odnose med Tunisom in Parizom.

Približno enako stanje bi rad dosegel v kratkem tudi Maroko. Tako vidimo, da je Francijo v severni Afriki hudo zagrabilo kolesje usode. Njeni voditelji so se preveč obotavljali in vso stvar zavlačevali. Zdaj je potrebno radikalno zdravljenje in sicer težka operacija.

Kaj hoče Francija?

Ko je Bulganin poslal predsedniku Eisenhowerju drugo ponudbo za pogodbo o prijateljstvu in sodelova-

nju, je enaki pogodbi ponudil tudi Veliki Britaniji in Franciji. Eden je v ljudno odklonil. Francosko zunanje ministrstvo pa je objavilo izjavo, v kateri izraža veselje, da se dvogovor med Vzhodom in Zahodom nadaljuje in da bi bila Francija srečna, če bi mogla pri tem posredovati. Isti dan je bil francoski veleposlanik v Moskvi sprejet pri Molotovu. Na Zahodu so se tej izjavi začudili, dasi nihče ni hotel svojega začudenja javno izraziti. Marsikdo čuti od zadaj roko Mendes-Franceja, ki namiguje na oživitve stare proti Nemčiji naperjene francosko-sovjetske pogodbe, ki so jo Sovjeti enostransko opovedali, ko je Francija pristopila k Zapadnoevropski zvezi. Ali naj to pomeni nož v hrbet Ameriki, Angliji in Zahodni Nemčiji? Tega se nihče ne more jasno povedati, dasi za kulisa mi marsikaj šušljajo. Francozi bi se verjetno radi maščevali nad Zahodno Nemčijo zaradi Posarja. Vsekakor drži, da je med Francozi samimi srdita borba za iskreno zahodno usmerjenost na eni strani ter za neravno ljubimkanje s Sovjeti na drugi. Upajmo, da francosko ljudstvo še ni tako globoko padlo, da bi sledilo voditeljem, ki mu kažejo krivo pot v žrelo moskovskih nasilnikov.

Študentovski nemiri v Španiji

V Madridu je bilo več spopadov med falangističnimi in protifalangističnimi študenti. Kakor so kasnejši dogodki pokazali, je bilo ozadje teh nemirov tolikšno, da se je morala z njimi baviti vlada. Imajo namreč izvor v razkolu v sami falangistični stranki. Tam je prav na vrhu nastala skupina, ki je zahtevala spremembo notranje politike, in sicer uvedbo večjih svobod in ostrejšo narodno-socialistično politiko. Ta skupina je nahajala študente, da so šli na ulice. Vladni krogi trdijo, da imajo pri nemirih prste vmes tudi komunisti. V resnici gre menda res bolj za razkol v falangističnem gibanju, saj je vlada začasno odpravila nekaj členov ustave, da je lahko dala zapreti voditelje razkolniškega gibanja v falangistični stranki.

Segni in Martino v Nemčiji

Predsednik vlade Segni in zunanji minister sta se vrnila z obiska v Bonnu. Z zahodnonemškimi državniki sta imela razgovore političnega in gospodarskega značaja. Italija bo podpirala bonnsko politiko za združitev Nemčije v svobodni, Nemčija pa bo dala Italiji gospodarsko pomoč in bo sprejela njene delavce. Obe državi bosta skupno podpirali misel za evropsko združitev. Po obisku se je Segni takoj vrnil v Rim, Martino pa je šel še v zahodni Berlin, nato pa v Bruselj na sestane z zunanjimi ministri Evropske premočrnosti in jeclarske skupnosti.

Kristusov namestnik na zemlji

Iz pastirskega pisma goriškega nadškofa za 1. 1956

V začetku postnega časa naslavlja škofje na svoje vernike posebna postna pisma, v katerih razpravljajo najbolj o perečih vprašanjih krščanskega življenja.

Predmet pričujočega pastirskega pisma Nam narekuje dogodek, ki je srčno drag vsem katoličanom: dne 2. marca bo Njegova Svetost Pij XII., Kristusov namestnik na zemlji, dokončal 80 let svojega življenja in 17 let svojega slavnega vladanja kat. Cerkve. Primerno je torej, da se naša hvaležna srca z občudovanjem obrnejo k Njemu, ki z božjo močno in varno roko vodi v teh tako razburkanih časih sveto Cerkev, da v hrumečem morju življenja žari vsem kot svetla zvezda vodnica.

Predragi v Kristusu!

Pišemo vam to pismo z velikim veseljem, saj vemo, da tako vršimo eno svojih najtežjih dolžnosti. Ko je sveti papež Pij X. došel kot patriarh v Benetke, je v svojem prvem pastirskem pismu napisal: »Prva in poglavitna resnica, ki jo mora vsak škof danes posebno poudarjati, je vera v Kristusovega namestnika na zemlji.« Saj sta vera in ljubezen do sv. očeta, ki nas vežeta v žive ude Mističnega Telesa Kristusovega in nas krepi v nezmagljive v slehernem boju.

Prav na kratko vam želimo spregovoriti o vzvišenih odlikah rimskega papeža. Te odlike, ki so na izreden način posebljene v sedanjem papežu Piju XII., ki se upravičeno naziva »angelski Pastir«, nas bodo prežele z občuteno spoštljivostjo in žarko ljubeznijo do sv. očeta. Ko zremo polni občudovanja na hieratično postavo Pija XII., ki, stoječ na nepremakljivi Petrovi skali, kaže z varno očeto vso roko pot luči, ljubezni in miru, nas pač prevzemajo občutki ganotja in ponosa.

CERKEV JE KRALJESTVO BOŽJE

Da homo mogli pravilneje vrednotiti veličino in poslanstvo rimskega papeža, proučimo nekatere osnovne temelje krščanskega življenja.

Božja Beseda, bistvena Podoba Očeta, je središče vsega stvarstva: po Njem so nastale vse stvari, brez Njega je le tema in smrt. Druga božja Oseba nam je dokazala svojo neizrečno ljubezen z uveločenjem, da bi mogli vsi ljudje doseči rešenje in življenje po Njem, ki je poln milosti in resnice, in ki je ustanovil sv. Cerkev kot božje kraljestvo in kot svoje Mistično Telo, da bi bili v njem vsi ljudje strjeni v resnici in v ljubezni. Cerkev je torej — Kristus, ki zori v stoletjih. In res! Kristus nepretrgoma živi v Cerkvi in po njej deluje, saj je njena duša: »Jaz sem z vami vse dni do konca sveta!« (Mt. 28,20). Vedno je pričujoč v presv. Evharistiji, v kateri se daruje večnemu Očetu in daje v jed njim, ki utrujeni romajo proti večni domovini.

Nevidni Kristus je ustanovil Cerkev kot kraljestvo, ki je po svoji naravi vidno. Zato je tudi dal Cerkvi vidnega Poglavarja, papeža, in je v njem osredotočil vse oblasti in vse duhovne dobrine, ki izhajajo iz Kristusa po duhovništvu.

Ob nastopu svojega javnega življenja je Kristus zbral krog sebe apostole, ki so sestavljali, lahko rečemo, njegovo družino. Ti so prvi sprejemali zaklade njegovih božjih nauk, bili priče njegovih čudežev in njim je bila povrnjena naloga, razširiti po vsem svetu luč evangelijskih resnic in žar Kristusove ljubezni.

IMENOVAL SE BOS PETER

Med dvanajsterimi je bil nekdo, ki se je odlikoval ob vseh prilikah. Ko ga je Kristus v prvi sreči, se je zazrl vanj s posebno pozornostjo in ga preimenoval iz Simona v Petra. Peter pa je ime, ki že po svojem pomenu znači skalo, na kateri naj bi bila zidana Cerkev, skala, ki bi se ne smela in mogla skrhati niti v najbolj besnih nevihtah niti ob butanju samih peklenjskih vrat: »Peklenjska vrata je ne bodo premagala!« (Mt 16,18)

Petrovo ime je bilo vedno prvo med imeni apostolov: ko je Kristus stopil v čoln, pravi evangelij, da je bil to Petrov čoln; ko je Kristus plačal davek, ga je plačal skupno s Petrom in s Petrom samim: pri zadnji večerji je Kristus Petru kot prvemu umil noge in je zanj posebej molil. In v vseh evangelijskih spisih so Petrove besede zabeležene s posebno pozornostjo.

Iz vsega tega sledi, da je Kristus jasno pokazal, da hoče prav Petru izročiti prvenstvo nad vso Cerkvijo. Ker pa je šlo za nadvse važno zadevo, od katere odvisi edinstvo Cerkve in vera sama, je bilo potrebno, da je Kristus podal vidne in nesporne dokaze, ki naj bi o Petrovem prvenstvu prepričali vsakogar, ki ni že vnaprej obremenjen s predsodki in nasprotovanji.

Burges-Mclean

Ta in oni se bo še spomnil, da sta pred dvema letoma pobežnila britanska diplomata Burges in McLean v Sovjetsko zvezo. Se pred kratkim je Hruščev rekel, da ne ve, kje sta. A konec prejšnjega tedna so ju nenadoma pokazali na tiskovni konferenci v Moskvi. V pripravljeni pismeni izjavi sta povedala, da sta pobežnila, da bi »koristila angleško-sovjetskemu prijateljstvu«. A šla sta z bisago diplomatskih tajnosti o Indokini, Koreji, Formozi, atomski in vodiki bombi ter podobnem. Zakaj so ju Sovjeti pokazali svetu ravno zdaj? To vedo oni sami. Verjetno zato, da bi imela Hruščev in Bulganin v rokah močno karto pri razgovorih z Edenom, ko bosta v kratkem obiskala London. Pa tudi zato, da ustvarijo nezaupanje med Angleži in Amerikanci, Amerikanecem so namreč

s tem rekli: ne zaupajte Angležem, saj vidite, da ne držijo nobene tajnosti zase, ker mi za vse izveemo.

Boj proti veri na Madžarskem

V okviru protiverske gonje, ki jo je odredila madžarska vlada, bodo tudi na vseučiliščih uvedli protiverski pouk. Doslej je bil le na osnovnih in srednjih šolah. Mladini, pravi navodilo, ki so jo dobila vseučilišča, je treba jasno povedati, da sta marksizem in vera nezdružljiva. To poročilo, ki so ga dobili na Dunaju, škoduje nekaterim komunističnim strankam v svobodnih zahodnih državah, kjer se trudijo, da bi si pridobili katoliške množice, katerim se hinavsko lažejo, da je možno sožitje in sodelovanje med komunizmom in vero.

NAŠ TEDEN V CERKVI

Naš teden v Cerkvi

19. 2. nedelja, 1. postna: sv. Konrad
20. 2. ponedeljek: sv. Eleuterij, p.
21. 2. torek: sv. Irena, d.
22. 2. sredo, kvaterna: sv. Marjeta K. spok.
23. 2. četrtek: sv. Peter Damijan, sp.
24. 2. petek, kvaterna: sv. Matija (Bogdan), ap.
25. 2. sobota, kvaterna: sv. Valburga, d.

*

SV. MATIJA. Zakaj Jezus ni Matijo izbral že tedaj, ko je poklical 12 apostolov, in ni pustil ob strani Judeža?

Predušem je hotel Judežu dobro. Veliko

milosti mu je dal, da bi ne bil tako navezan na svet, na denar, in da bi bil bolj skrben za dušo.

Po Judeževem odpuščanju je Jezus porabil priliko, da pouči vernike takoj spočetka, da je oblast apostolov enakovredna, ko v njegovem imenu vodijo Cerkev.

Apostoli so izbrali Matijo po Jezusovem vnebohodu. Bil je namreč priča Jezusovega javnega delovanja, kot apostoli, od krsta v Jordanu pa do njegovega vnebohoda.

V resnici je izbral Matijo Jezus, ki vodi Cerkev po Sv. Duhu in je z njo do konca sveta.

Kdor hoče biti Jezusov, posluša Cerkev.

IZ SV. EVANGELIJA

Isti čas je Duh Jezusa odvedel v puščavo, da ga je hudič skušal. In ko se je postil štirideset dni in štirideset noči, je bil naposled lačen. In pristopil je skušnjavec in mu rekel: »Ako si Sin božji, reci, naj bodo ti kamni kruh.« — On je odgovoril: »Ne živi človek samo od kruha, ampak tudi od vsake besede, ki izhaja iz božjih ust.« — Potem ga hudič vzame s seboj v sveto mesto in ga postavi vrh templja ter mu reče: »Ako si Sin božji, vrzi se dol, zakaj pisano je: 'Svojim angelom je zate zapovedal in na rokah te bodo nosili, da morda z nogo ne zadeneš ob kamen.'« — Jezus mu je rekel: »Pisano je tudi: 'Ne skušaj Gospoda, svojega Boga!'« — Iznova ga vzame hudič s seboj na zelo visoko goro, mu pokaže vsa kraljestva sveta in njih slavo in mu pravi: »Vse to ti dam, če predme padeš in me moliš.« — Tedaj mu pravi Jezus: »Poberi se, satan; zakaj pisano je: 'Gospoda, svojega Boga, moli in samo njemu služi!'« — Tedaj ga je hudič pustil in glej, angeli so pristopili in mu stregli.

*

Hudi duh, o katerega bivanju in strahotnem zločinskem delovanju krščanski vernik nikakor ne sme in ne more dvomiti, je sicer po zaslugi Jezusovega mučeniškega trpljenja izgubil svojo poluradno oblast, ki jo je imel nad ljudmi v starem veku zaradi Adamovega greha in božjega dopuščenja, ni pa ga izgubil svojega vpliva nad posamezniki (in včasih

kar nad celim svetom) in tako tudi ne svoje grozne ter obsirne moči po krivdi slabih in nerazsodnih ljudi. Ni namreč kriva samo hudobija, ampak neredko pripomore hudiču tudi nezrela naivnost in omejenost raznih oseb.

Otroško naiven in nevreden bi bil vernik, ki bi dvomil o resničnem bivanju in neprestanem delovanju peklenškega poglavarja. Ali ni n. pr. ravno danes cel svet kot ena sama žalostna solzna dolina, po kateri besni in se naduto šopiri, grozi in divja s pomočjo svojih pomagačev hudi duh, oče laži in vsakršne goljufije, spočetnik sovraštva in jeze, sejavce krivice in vsakovrstne hudobije, iznajditelj brezverstva in nemorale, z imenom satan ali Lucifer — vladar pekla, po poklicu skušnjavec, slepar, spreten zapeljavec ter na ta način glavni Jezusov nasprotnik in hkrati največji sovražnik človeškega rodu.

Poglejte hudičevo delo in pomočnike: masonstvo, komunizem, za-

padni materializem, vsakršen protikrščanski naturalizem in še trajajoče poganstvo. Dalje: nemoralno ertivo, slike in zabave. Najhujše hudičevo sredstvo je morda v teh časih politika.

Pazimo na skušnjave, ki so kakor pasti hudega duha! Če jih zmoredno in dobro prestanemo, si nabereмо novo nadnaravno zaslužje, potrebno za nebesa. Skušnjave same na sebi niso greh, ampak trda preizkušnja, ki jo ljubi Bog dopusti v našo duševno korist. A treba je moliti (v zvezi molitvi je moč in zmaga), hoditi marljivo k sv. zakramentom in biti duhovno vedno na straži proti vsakemu zlu.

Zavedajmo se hudičevega bistva: to je mogočni propadli angel, ki se je samemu Bogu uprl in napovedal boj. Bog ga je takoj kaznoval, poglaval v peklo, in ga tudi danes z lahkoto zmaga, ker se nobeno ustvarjeno bitje z Bogom ne more in ne sme kosati.

Ta pošastno velika (satanov razum, volja in moč so višja kot navadnih zemljanov) in mogočna zver duhovne narave, do dna pokvarjena in vse hudobije polna, nam more narediti ogromno škodo, če nismo dovolj previdni in če nismo iskreni božji prijatelji. Je kakor vedno lačni in požrešni lev, ki brez prestanka preži na človeške duše, da bi jih čim več uničil in požrl. Trmaste grešnike satan prav lahko obvlada in po mili volji obrača. Pomislite, če tak človek pride kje na oblast! To je navaden obsedenec, živi plen, neznošen pomočnik in slepo orodje hudega duha! Bog marsikaj dopusti v splošno očisteno, versko poglavitno in posvečeno. Goreče molimo:

Satana in njegovih skušnjav in vsega hudega, varuj nas, o Gospod!

Iz življenja Cerkve

ZA 80-LETNICO SV. OČETA

Dne 2. marca bo sv. oče obhajal svojo osemdesetletnico. Ta dan je tudi 17. obletnica njegove izvolitve za papeža. Po širnem svetu delajo načrte, kako bodo proslavili ta jubilej. Od vseh strani svobodnega sveta prihajajo sporočila, kaj bodo verni katoličani naredili ob tej priliki za poglavarja Cerkve in sploh za sv. Cerkev. Razine organizacije tekmujejo med seboj v tej stvari. Tako je svetovna zveza Marijinih kongregacij pod vodstvom škofa Gayline poslala vsem včlanjenim kongregacijam navodilo za proslavo. Prav tako svetovna molitvena zveza »Apostolstvo molitve«. Redovniki in redovnice razstreseni po širnem svetu bodo opravljali posebne molitve v ta namen. Pa tudi zunanje proslave ne bodo manjkale. Razine akademije so napovedane, posebne izdaje raznih revij, posvečene Piju XII. itd. Škofje Venezuele so izdali v ta namen skupno pastirsko pismo o sv. očetu in papeštvu sploh.

Kaj homo pa mi Slovenci naredili ob tej priliki, da pokažemo poglavarju Cerkve svojo ljubezen in vdanost?

KRST NA JUŽNEM TEČAJU ZEMLJE

Kolikor je znano, je bil prvič podeljen zakrament svetega krsta na južnem tečaju. Katoliški kaplan ameriške odprave na južnem tečaju pater John Condit je krstil mehanika Stalon-a, starega 37 let. Njegova žena in trije otroci so bili že katoličani.

LEPO PRIZNANJE

Indijski poslanec Hukam Singh je do katoliške Cerkve sovražno razpoloženim poslanecem v parlamentu takole odgovoril: »Poslanec očitno pozablja, da mnogi sedanji voditelji Indije dolgujejo svojo vzgojo in izobrazbo kakšni misijonski šoli ali kolegiju. Za tisoče in tisoče ljudi je edini zdravnik, v katerega imajo zaupanje, zdravnik misijonske bolnice. Premnogim so rešili življenje samo misijonarji. Za milijone indijskih mož in žena, ki povečini niso kristjani, je bil misijonar vedno prijatelj, svetovalec in varuh.«

SOVJETSKA SVOBODNA »ZNANOST«

»Spanje ne pomeni, kakor trdi vera, da duša začasno »odletita iz telesa.« Končno je zavrnjena verska dogma, ki trdi, da je zemlja v središču vesolja. »Neusmiljena borba krščanske Cerkve proti znanosti je najsmotnejši dogodek v zgodovini Evrope.«

Trditve so povzete iz ruske revije »Nauka i žizn« iz preteklega leta. Stavki ne zahtevajo mnogo razlage! Vera nikjer ne trdi, da duša začasno v spanju »odletita iz telesa.

Nobene dogme ni, da je zemlja v središču vesolja, zato je tudi zavračati ni potreba.

Ce Cerkev ne bi skrhela za gojitev znanosti, bi bila znanost danes na zelo primitivni stopnji.

NEMSKI ŠKOFJE ZA SV. OČETA

Za osemdesetletnico sv. očeta bodo nemški škofje organizirali denarno zbirko po svojih škofijah. Nabrano vsoto bodo izročili svetemu očetu, da jo uporabi po svoji uvidevnosti.

KRIZ NA SVOJE MESTO

Po vsej Belgiji je v teku kampanja, da dobi križ svoje mesto po domovih, uradih, študijskih sobah in delavnicah. Predvideni so tudi natečaji za najlepše izdelane kipe in križe.

KATOLIČANI V ABESINIJ

Pred mesecem dni je katoliški misijon v Asmari obiskal abesinski cesar. Na pozdravne besede katoliškega episkopa je cesar odgovoril: »Sprejem, ki mi ga je napravil škof in katoliška skupnost je bil nadvse priazen. Prepričan sem se, da mladina, vzgojena v katoliških misijonih, zvesto služi domovini. Zlasti nas veseli, ko vidimo, kako misijoni dobro pripravljajo mladino za obrtne poklice, ki so temelj naše države. Bog je določil, da mora človek živeti od lastnega dela.« Ob slovesu je cesar velikodušno podprl misijon z darom 10 tisoč dolarjev.

KONGRESNI KRIZ NA JAVNEM TRGU

Kongresni križ XXVI. mednarodnega evharističnega kongresa, ki je bil preteklo leto v Rio de Janeiro, so sedaj postavili na javnem trgu v mestu Copacabana. Pod križem je napis: Prebivalci tega mesta so iz vdanosti in spoštovanja postavili na tem javnem mestu zmagoviti križ XXVI. mednarodnega evharističnega kongresa, ki je ob altarju združil ves svet. Naj bo odsej v blagoslov Brazilije!

ZGODOVINSKA KOMISIJA ZA BARAGO

Iz Marquette je prišlo poročilo, da se je ustanovila zgodovinska komisija, ki ima namen preiskati življenje in pripraviti potrebno gradivo za beatifikacijski proces prvega marquetteškega škofa Friderika Barage. Angleški listi poudarjajo pomen te ustanovitve pod vodstvom Baragovega naslednika škofa Noa. Slovenci smo veseli, da se je začelo resno delati za proglasitev k blaženim našega rojaka, ki je krasna podoba misijonarja, škofa in človeka. Podpirajmo to delo z molitvijo.

IZ ŽIVLJENJA NAŠIH LJUDI

PASTIRSKO PISMO

Jugoslovanski škofje so za letošnji postni čas izdali skupno pastirsko pismo, ki vernikom pojasnjuje na dolgo in široko izreden zaklad sv. vere in jih spodbuja, da sv. vero ohranijo kot najdražjo zapuščino pradedov.

NOV VAL PREGANJANJA

V verskem oziru je onstran meje vedno bolj napeto ozračje. Preiskave in zasliševanja so na dnevnem redu. Duhovnike dolžijo, da ustvarjajo psihozo verskega preganjanja in bodo najbrž proti komu uprizorili kak proces. Kaj bodo duhovniki ustvarjali psihozo preganjanja, ko pa to obstoja že odkar je bila razmejitev? Vsek, ki gre čez mejo in ima odprte oči vidi in čuti, da ni verske prostosti. Izjave beguncev so jasne priče.

Zadnje čase je začela zopet ostra gonja proti Vatikanu. Radio in časopisje se v tem odlikujeta. Pravijo »da je Vatikan proti Jugoslaviji izdrl meč«. Nekje morajo najti razlog, ko poostrijo svoj boj proti Cerkvi. Se vsak kdor se je zaletal proti Cerkvi si je razbil glavo — tako govori zgodovina.

BOLNICA V ŠEMPETRU

V bližnjem Šempetru pri Gorici že od leta 1950 deluje bolnica za kostno jetiko. Nastanjena je v bivšem »grofovem« gradu. To je zelo velika stavba zadaj za šempetrsko cerkvijo, ki je služila že v razne namene. Sedaj je preurejena v bolnico ter ima svoj oddelek še v Stari gori, kjer je prej bila bolnica usmiljenih bratov za slaboumne. V Šempetru se zdravijo odrasli, v Stari gori pa otroci izpred šolske dobe. Tretji oddelek te bolnice nastaja v Valdoltri, kjer so že začeli sprejemati bolnike, čeprav se bolnica šele gradi.

Lani se je v bolnici v Šempetru zdravilo 782 bolnikov, od teh so v teku leta 544 na novo sprejeli. V Stari gori pa imajo na zdravljenju vsako leto nad 130 otrok. Pri tako velikem številu bolnikov je pač tudi dela veliko: delo imajo zdravniki in postržniki. Bolnica ima vsega skupaj 132 uslužbencev in temu primerno tudi število zdravnikov. Nerodno je le to, da je med postržniškim osebjem razmeroma malo kvalificiranih: vendar gre v tem oziru na boljše.

ZBOR PRIMORSKIH STUDENTOV

Obstoji v Ljubljani. Ime ima po Vinku Vodopivcu. Steje kakih 50 članov, ki vsi obiskujejo razne fakultete v Ljubljani: tudi dirigent je študent. Zbor si je pridobil že dober sloves s svojimi nastopi na radiu in drugod. Radi bi obiskali tudi Trst in Gorico, a nimajo denarja. Morda bodo pojeje tudi do tega prišli. Gorica in Trst bi jih gotovo z veseljem pozdravila, saj je med njimi še dosti takih, ki so tu začeli svoje študentsko življenje do leta 1947.

PRESERNOVE NAGRADE

Tudi letos je Svet za prosveto in kulturo v Sloveniji na dan Prešernovega rojstva razdelil tradicionalne Prešernove nagrade trem znanstvenikom in trem umetnikom. Prva nagrada za znanstveno delo ni bila dodeljena, drugo je dobil prof. dr. Jovan Hadži, tretjo docent inž. Aleš Strojnik za izdelavo domačega elektronskega mikroskopa.

V umetniški skupini je dobil prvo nagrado prof. dr. Anton Sovrč za prevode iz antične in humanistične književnosti, druga nagrada je bila dodeljena dr. Ferdu Kozaku za zbirko novel, tretjo pa je dobila priznana solistka ljubljanske opere Vilma Bukovčeva. Prva nagrada, ki je ni nihče dobil, je znašala 300 tisoč dinarjev, ostale pa po 150 tisoč dinarjev.

Spiritizem na pohodu

Zaman se sv. Cerkev in vsi pametni ljudje borijo proti spiritizmu. Se vedno se dobijo ljudje, ki jim je ta posel ne samo v zabavo, ampak hočejo tudi, da jim služi kot sredstvo dobička.

Obveščevalni urad »Dies« je sporočil, da bo v kratkem začela izhajati v Italiji revija, v katero bodo pisali izključno le umrli pesniki in pisatelji ter druge velike osebnosti svetovnega slovesa kakor Shakespeare, Aleksander Manzoni, Napoleon, Dante, Petrarca in drugi. V pojasnilo moramo povedati, da bodo to revijo urejali spiritisti, ki so člani spiritističnega centra v Urbino. Že dalj časa se ukvarjajo na svojih spiritističnih sejah s »uklicanjem« slavnih mož, kateri so jim baje obljubili svoje prispevke za novo revijo.

V poplavi italijanskih ilustriranih revij manjka res še samo ta, da bo zmešnjava popolna!

VELIKODUŠNA MATI

V Bellechasse v Franciji je umrla 99-letna gospa Roy. Pokojnica je bila mati dveh škofov, petih duhovnikov, treh sestra redovnic in enega redovnega brata.

ZASLUŽENO ODLIKOVANJE

Rektor belgijske univerze v Lovainu je podelil častni doktorat profesorju Mariju Ponziu, ki je štirideset let poučeval radiologijo na turinski univerzi. Zaradi poskusov z radijem so mu morali odrezati obe roki.

RUSKI TURISTI V VATIKANU

Po štiridesetih letih je prispela prva skupina ruskih turistov v Italijo. V skupini je 82 moških in 20 žensk. Skupino sestavljajo razni kulturni delavci. V Rim so dospeli 6. februarja. Drugi dan so obiskali vatikanske muzeje in cerkev svetega Petra. Obiskovalci so si skrbno zapisovali vse, kar so videli.

IZPREGLEDAL JE

Bivši polkovnik Aldo Pescatori je izstopil iz komunističnih vrst, potem ko jim je deset let zvesto služil. Izjavil je: »Moj odpor proti komunizmu se je začel takrat, ko sem spoznal, da temelji na hinavščini in popolni brezbržnosti do človeških čustev in vrednot. Zanimanje komunistov za brezpravne in delavce je le navidežno, okoristiti se hočejo za nezadovoljstvom ljudskih množic, da bi prišli na površje.«

Polkovnik Aldo Pescatori, bojevnik v dveh vojnah, je velik vojni invalid, odlikovan z zlato in srebrno kolajno in tremi križci za svoje junaštvo. V zadnji vojni se je čudežno rešil iz Rusije, a rane, ki jih je zadobil v bojih, so povzročile zastupljenje, da so mu morali v Italiji odrezati obe nogi. Zagrenjen zaradi strašne usode ital. armade v Rusiji se je umaknil iz vojaškega življenja. A njegovo zagrenjenost so izrabili komunisti in ga zvabili v svoje vrste.

Postavili so ga na vodilno mesto v organizaciji invalidov. Zvesto jim je služil, dokler ni spregledal. Sedaj pravi: »Komunisti izdajajo koristi invalidov in bojevnikov ter so v svoji veliki hinavščini pripravljeni na vse, samo da dosežejo svoje politične cilje.«

DRŽAVNI DOHODKI TOBAKA

Na državnem kongresu, ki so ga pred kratkim imele tobačne delavke v južni Italiji, so ugotovili, da prinaša tobačni monopol državi 400 milijard lir letnih dohodkov. Poleg tega zaslužijo še razni koncesionarji od 15 do 20 milijard na leto. 100.000 tobačnih delavk, ki je zaposlenih le nekaj mesecev na leto, pa služi komaj 570 lir dnevne mezde.

Spričo tega so delavke na tem kongresu zahtevale, naj se tobačne tovarne odzave raznim koncesionarjem in naj vse preidejo pod državno upravo.

KAKO SODIJO FILMSKI IGRALCI O ŽENSKI LEPOTI

Gilbert Roland je mnenja, da je žena lahko zanimiva le tedaj, če ima mnogo ženske preprostosti, katere se človek dalje časa spominja kot pa njene lepote.

Charles Boyer je srečal nekoč v Španiji izredno lepo ženo. Toda na njeno lepoto je kmalu pozabil. V spominu mu je ostal le izreden pogum in hrabrost te lepe žene.

Gerard Philipe je dejal, da je le tista ženska lepota prava, ki jo človek občuti in ne tista, ki jo vidi. Nemogoče je, da bi bile vse žene lepe, lahko pa so ljubezne, pogumne, iskrene in čuteče. »Pred tako ženo,« je dejal, »se odkrijem, kakor pred resnično lepo ženo.«

Tako sodijo o ženski lepoti filmski igralci.

PRIPRAVE ZA GRŠKE VOLITVE

V drugi polovici februarja bodo imeli v Grčiji državnozborske volitve. Nasproti si stojita dva bloka. Prvega vodi sedanji predsednik vlade Karamanlis, ki je odločno socialno in protikomunistično usmerjen. Proti njemu so ustanovili levičarsko opozicijo, ki jo imenujejo »demokratska zveza« ter jo dejansko vodijo komunisti, ki se skrivajo v stranki EDA. Ta je zahtevala zase le 20 poslanskih mest, samo da bi pridobila liberalce in druge skupine, da bi ustanovili z njo skupni blok, ki je tako pri srečanju moskovskim voditeljem. To se je zaradi premajhne budnosti in zavesti nekaterih grških politikov dejansko tudi zgodilo, dasi zatrjujejo, da »demokratska zveza« ni ljudska fronta.

Oljna nedelja v novih obredih

Odlok o prenovi obredov velike noči stopi v veljavo letos na veliki teden z oljno nedeljo vred.

Na oljno nedeljo se spominjamo slovesnega Kristusovega vhoda v Jeruzalem, ko ga je judovsko ljudstvo sprejelo kot svojega kralja. Zato se ta dan blagoslovijo oljke, palme in drugo; vrši se procesija z oljkami in se bere pri sv. maši »pasijona« ali poročilo o trpljenju Jezusovem po sv. Mateju.

Novi obred daje poseben poudarek procesiji z oljkami. Ko je duhovnik v rdečih paramentih — rdeča barva, kraljevska barva — blagoslovil oljke in odpel evangelij o Jezusovem vходу v Jeruzalem, se razvije procesija z oljkami in njena vrnitev v cerkev mora to predstavljati kar je prej evangelij poročal. Duhovnik predstavlja Kristusa, pevci pa v imenu vernikov pojejo »Hozana Sinu Davidovemu« — »Zato daje Cerkev možnost, da se blagoslov oljk vrši lahko v kaki podružnici in se iz te potem razvije procesija z oljkami v župno cerkev. Na španskem imajo to navado že od nekdaj in je procesija s palmami vejam res pravi slavošpev Kristusu Kralju.

Pri sv. maši v vijolični barvi se bere trpljenje Kristusovo, a po novem obredniku, samo to, kar govori izrečno o trpljenju in zato je »pasijona« malo krajši. Na isti način je okrajšano tudi poročilo o Jezusovem trpljenju po sv. Marku in sv. Luku, ki se bereta pri sv. maši na veliki torek in na veliko sredo.

Po naših slovenskih krajih je bila oljna nedelja veselje otrok. Naj bi to veselje izvenelo v veličastni procesiji Kristusu Kralju v čast. V vsa-ko hišo pa naj ta nedelja že naprej prinese blagoslovljeno oljko, znanilko miru in sprave z Bogom.

Kako dolgo še?

Misli ob osnutku krivičnega zakona za slovenske šole

Slovenske šole na Tržaškem in Goriskem delujejo že enajsto leto. Sodili bi, da sedaj ne bi smele imeti več nobene težave. V enajstih letih se da veliko urediti. Samo oziroma se na nekatere velike države v Evropi, ki so zaradi vojne veliko trpele. Italija je bila v nesrečni vojni razbita, zasledena; ni imela prave vlade; odvisna je bila v vsaki najmanjši malenkosti od okupatorov; finančno in gospodarsko je bila brez moči. In danes! Danes je zopet močna država z urejenimi razmerami v notranjosti in z dobrimi zvezami v inozemstvu. Gospodarsko in politično se je postavila na lastne noge. Isto velja za Zapadno Nemčijo, katere polom je bil še vse strahotnejši. Danes je ena izmed odločilnih držav v Evropi, čeprav je morala rešiti naloge, o katerih bi lahko rekli, da so presežale človeške moči.

Slovensko šolsko vprašanje na Tržaškem in Goriskem za evropske razmere ni velik problem, saj zadeva komaj 100.000 duš. Etičnega pomena to razmeroma majhno število seveda prav nič ne zmanjšuje. Kljub temu to za veliko državo malenkostno vprašanje še zdaj ni rešeno, čeprav bi bilo za to treba le kanček dobre volje od strani močnikov, ki držijo v rokah našo usodo. Te dobre volje ni in ni. Reči moramo celo, da je na delu slaba volja, ki je silno iznajdljiva pri oviranju. Izkušnje zadnjih desetih let glede šolskih prostorov, učnih moči, učil, šolskega zakona nas o tem dovolj jasno poučujejo.

Slišijo se čudne izjave italijanskih didaktičnih ravnateljev, kadar v slovenskih krajih vidijo v slovenskih šolah kak slovenski napis ali sliko katkega slovenskega pesnika ali kulturnega delavca. Za ljudi,

ki že deset ali dvajset let živijo na tej zemlji, je slovenski jezik in kultura še vedno španska vas. Ne morejo pojmiti, kako da fašizem ni pomelil z vsem tem, kako da ni uničil zadnjih sledov slovenstva v teh krajih. Ti redki ostanki iz grozotnega fašističnega brodoloma se ne zavedajo, da z zbujanjem sovraštva samo škodujejo lastni državi. Čudno je le in nikakor ne moremo razumeti, da so se mogli ohraniti na vodilnih mestih. Da se iz bližnje preteklosti, katero so sami tudi doživeli, niso nič naučili, pa ni prav nič čudno, ker niso sposobni, da bi si kak pojav ogledali od dveh strani.

Spomin na fašizem nam je spet oživel ob načrtu za slovenski šolski zakon, ki je pač krona vsega, kar so šovinistični nasprotniki Slovencev v minulih desetih letih poskusili, da bi uničili ali vsaj oslabili naše šole. Sedaj se nam obeta možnost, da bodo takšni didaktični ravnatelji, ki nočejo nič vedeti o obstoju Slovencev na tej zemlji, v komisijah odločali o tem, ali smejo slovenski otroci v slovensko šolo!

Prepričani smo sicer, da bo vlada umaknila iz načrta zakona za slovenske šole vse krivične določbe, zaradi katerih so vse slovenske politične organizacije že energično protestirale. Vlada gleda na koristi države in ne dela po zaplankani pameti tržaških nacionalističnih prenapetežev, ki v svoji kratkovidnosti podirajo temelje lastne hiše.

Včasih smo mislili po Foersterju in Janezu Ev. Kreku, da je naloga vsake politike skrb za javno blaginjo. Ne spletke, ne borba za položaje, ne stremljenje po uničevanju, ampak nesebično in pravično delo po božjih postavah za dobrobit velikih človeških skupnosti, kot so države, a tudi majhnih delov teh skupnosti, kot so narodne manjšine. Ne laž, ampak resnica, ne nasilje, ampak krščanska pravičnost! Kako smo pri nas še daleč od tega!

Da ne bo skrivnosti...

Trst, 2. febr. 1956

Dragi doktor!

Prav rad Ti povem svoje mnenje, za katero si me prosil.

1. Kakor praviš, si slišal, da je nekdo izjavil, naj bi se (ali da se bo) tožba proti g. Staniću nadaljevala. To ni mogoče. Kako bi mogel Ti nositi odgovornost za to, kar je nekdo drug napravil. G. Stanić je imel zase že pripravljen zagovor, da bi branil omenjene trditve.

2. Bolj zanimiva je novica, da Te je g. x.y. zatožil na škofiji zaradi odlomka v »Katoličnem glaslu« o verskem listu »Svetogorska Kraljica« v članku »Naš odgovor« (K.G. 12. 1. 1956). Toži Te torej »per dif-famationem« (odvzete časti), ker da vsi vedo, da je on tisti, ki bi rad list izdajal in ker si mu tako odjedel zaslužek, ki bi ga pri listu imel.

Kar pusti, naj toži. Če bi prišlo do procesa, Ti obljubljam svojo pomoč. Enako tudi dr. e.d., ki Ti bo v slučaju potrebe tudi za odvetnika.

Kje je difamatio? Če si bil prepričan o trditvah, ki so bile objavljene v »Glasu« (in tolikokrat sem kaj takega slišal v Trstu in v Gorici), potem je bila celó Tvoja dolžnost, da si o tem obvestil slovenske vernike.

Kje torej odvzete časti in zaslužka? Čudno se mi zdi, da si kdo upa trditi, da bo z izdajanjem verskega lista služil. Tožba naj gre torej svojo pot. Tako bomo vsaj izvedeli, iz katerega vira bi prihajal zaslužek pri izdajanju lista. To bo Tebi koristilo.

Končno pa: kdo pa je rekel, da ne sme lista izdajati? Kje je pa njegovo ime omenjeno v »Glasu«? Kaj si pa nekateri ljud-

je sploh domisljajo?

3. Kakor dobro veš, se tudi v Trstu čuti kdo prizadete. Govorili so celo, da je nekoga zadela kap, ko je bral »Naš odgovor«. Tretji je našel v članku nevarnost ne samo za verski list (ni pa znano, če je mislil na tržaško ali gorško izdajo), ampak celo za Marijino čiščenje.

4. Vse te čenče naj enkrat končajo! Pa kaže, da ne bo tako. Sliši se nekaj govoriti o izdajanju verskega lista, ki bi bil namenjen beneškim Slovincem. Seveda bi bila to le pretveza za izdajanje »Sv. Kr.« pod drugim imenom, a pod isto firmo.

5. Kaj mi mislimo o verskem listu, smo že večkrat povedali — in to je res skoraj splošno mnenje primorskih duhovnikov —, da gospodje, ki so se do sedaj brigali za izdajanje omenjenega lista, niso za to kvalificirani. To naj bo povedano brez zamere in brez strahu pred procesi.

a) Izdajanje verskega lista je zelo težka in odgovorna zadeva. Prav vsi bi bili veseli, če bi jo zmogli. Po dosedanjih izkušnjah bi bilo zelo težko. Če bi prišlo do izdajanja, bi morali o tem biti vsi soglasni. Kje denar? Kje najti sodelavcev, ki bi delali brezplačno?

b) List bi moral biti na višini, ne pa kak listič, kakor jih najdemo drugod brez števila in brez resne vsebine. Vprašanja bi morala biti res verska, a bi se ne smeli ustaviti samo pri svetih legendah, čudežih itd., ampak bi morali obravnavati res vsa pereča verska vprašanja s stališča Cerkve. To je za nas verski list.

c) Tak list naj bi zajel vse katoličane, in ne samo kakke skupine krščanskih žena ali kaj podobnega. Še manj pa ne bi smel imeti katkega skritega namena, da bi n. pr.

Vladimirja Kosa, Franca Papeža in Branka Rozmana. Nova pa je Milena Soukalova. T. Debeljak je objavil »Jankielov koncert«, odlomek iz Mickiewiczvega »Gospod Tadej«.

Stalno književno zaglavje »Črke besede misli« napolnjuje tudi tokrat Ruda Jurčec: slikovito je prikazal letošnjega Nobelovega nagradjenca Islandca Halldorja Laxnessa. Zorko Simčič pa je v dolgem članku »Buenosaireska 'okrogla miza'« povzel misli, ki so jih o književniku in književnosti (s posebnim ozirom na Slovence v izseljenstvu) izrekli v razgovoru po en kritik, bogoslovec-moralist, filozof in bralka. Simčič je razen tega napisal članek o slikarju Milanu Volovsku, ki ustvarja v Buenos Airesu (ta zvezek revije ima na štirih prilogah osem enobarvnih reprodukcij njegovih del), M. Marolt pa ocenjuje slikarsko stran dveh novjših publikacij SKA.

Sledijo ocene novih knjig. France Dolinar je obširno, stvarno in temeljito spreporočil o »Priročnem leksikonu«, T. Debeljak pa govori o Mauserjevi povesti »Večna veza« in o Bučarjevi razpravi o lužiskih

Odnos sovjetskega učiteljstva do vere

Prvi sad protiverskega značaja sovjetske šole mora biti po mnenju komunističnih prvakov ta, da vsi učitelji in vzgojitelji odkrivajo pred mladino neznanstveni in reakcionarni značaj vere. Kadar na primer sovjetski vzgojitelj razlaga zakon težnosti ali tek nebesnih teles, mora izrabit vsako priliko, da gojenca opozori, češ da so pred odkritji teh zakonov pripisovali vse nerazumljive pojave nadzemskemu bitju, katero torej sedaj po odkritju teh pojavov ne obstoja. Kadar razlaga na primer ustroj človeškega telesa, naj razloži vedno celotni živčni sistem, vsako telesno funkcijo in naj tako pripelje mlade poslušalce do zaključka, češ da duše ni, ker je še noben zdravnik ni našel pri operaciji. Za vsakega ruskega vzgojitelja mora veljati načelo, da po vseh velikih odkritjih 19. in 20. stoletja ne obstojajo za znanost nobene naravne skrivnosti. Gojenca je treba prepričati, da človeški razum nima nobene meje, da je sedaj človeška spoznavnost brezmejna. Med vero in znanostjo ne more biti nobene sprave, ker da je vera kriva znanstvenega zastoja preteklih časov in je tedaj zastarelost, za katero se moderna mladina ne zanima. Zlasti naj se trudijo profesorji zgodovine, literarnih ved in filozofije, da pokažejo gojenecem žrtve tega verskega nazadnjajstva, kakor n. pr.: Dante, Kopernik, Servet, Galilei, Bruno, itd.

Po Leninovi izjavi je treba delavskim množicam vero predstaviti kot strup in opij za ljudstvo. Lenin pravi dobesedno tako: Vsa slabost naše razredne borbe je

MARLON BRANDO

Nekam pozno je govoriti šele sedaj o njem, ko so se že vsi razpisali? Morda pa je prav zdaj primerno, ko so se »pomirili duhovci«, ko se je poleglo prvotno navdušenje. Sedaj se lahko trezno razmisli o njem, z večjim upanjem na razumevanje in na... priznanje zmote ter popravilo.

Marlon Brando bo dober igralec, če hočeš tudi odlični, ker, praviš, da je preprost in ni pretiravanja v njem. A ostane o njem to, da je nevaren »čarovnik«. Ima kvaren vpliv posebno na mladino, na katero napravi močan vtis — ne njegova lepota, ker jo zaman iščeš — temveč njegovo mrzlo, cinično vedenje. V svojih filmih si je prisvojil brez vsakega napora sliko anarhičnega upornika; takega upornika, ki se bori proti vsemu in vsakemu, včasih pa še sam ne ve proti komu. Njegovo srce pa ni nikoli nagnjeno k čustvovanju ali nežnemu priznanju (si opazil?). Temni pogled, močan vrat, nenegovani lasje, skoraj potepuška noša, hoja brezbrizneža, roke v žepu, to bi bila nekako njegova slika. Kljub vsemu temu pa te ta človek privlači. Drugi igralci izginejo na platnu. Marlon Brando ne! Skleneš ga celo posnemati. Ko si sam, ostane pri tebi, ti stalno sledi koder hodiš, neopazno deluje njegova podoba v tebi, te premaga, kočno ga začneš posnemati. Začneš najprej s frizuro.

Slab vpliv tega izrednega človeka je v tem, da po njegovem zgledu pridejo na neopažen način v gledalca tista nagnjenja, katera občudujemo v njem: hotena osamljenost, nezaupnost do vsakogar, surovost,

v imenu verskega doživetja zakrival težko versko življenje bratov v Sloveniji.

Dragi doktor! To sem Ti povedal. Da ne bo skrivnosti, to moje pismo kar objavi. Vsi ne bodo zadovoljni. Pri tako važni stvari je potrebno, da smo odkriti. Delajmo pa vsi brez izjeme, da bi mogli v bližnji bodočnosti izdajati lep verski list, ki bo res naš.

LOJZE ŠKERL

v tem, ker se nekateri verujejo v posmrtno življenje, v čudeže in nadzemska bitja. Naša razredna borba se ne more nikakor omejiti samo na ideološko stran, mi moramo ves naš boj nameriti za popolno uničenje vseh korenin verskega prepričanja in verskega udejstvovanja in to se bo zgodilo komaj ob dokončni svetovni zmagi nad kapitalizmom.

Po tej Leninovi izjavi in ostalih najnovejšega datuma iz ust tajnika partije Hruščeva je razumljivo, zakaj se partija bori celo proti patriarhalni pravoslavni cerkvi, ki sodeluje uradno z vlado.

Vzgojitelji se morajo nadalje truditi, da pokopljejo ves ugled teh zadnjih ostankov vere sredi Moskve in vsaj mladino odvrtni od ikon in pravoslavnih duhovnikov, ki naj še nekaj časa stojijo na vratih svojih katedral, dokler ne izumrje stari rod.

Po vseh ruskih časopisih naletimo na vedno več pritožb, da pravoslavni duhovniki ne vodijo samo stare Rusije, ampak da se povsod med stare vrve veliko preveč mladine, kar da je sramota za večletni boj proti veri (obnem znak onemoglosti). Če bi vsi vzgojitelji po vsej državi storili svojo dolžnost, bi lahko že med mladino zaključili protiverski boj, tako pa se dejansko vedno bolj razvija.

Vprašajmo: in tu na Primorskem kaj vas učijo komunisti po svojih celicah in po raznih društvih? o nazadnjaškem značaju katoliške vere? in vse to v imenu znanosti in najnovejših odkritij? Zakaj so boj proti veri ponovno poostriili?

osebno maščevanje kot edina možnost za dosego pravice, popolna neodvisnost od vsakogar, prepričanje, da le sam lahko popravi hudobijo in krivico, posmeh vsakemu idealu, pomanjkanje vsakega nadnaravnega priznanja. Te so usodne zmote!

Pri njem ni govora o nežnosti. Celó njegov obraz se nikoli ne odpre nasmehu ali sproščenosti. Vedno napet, temen, nevoljen, brez vsake miline in vljudnosti: kličejo ga, ne odzove se, ga pozdravijo, ne odzdravi, gre kar mimo. Lahko rečemo, da je v njem posebejna neolikanost, surovost, brez koščka sinjine.

Marlon Brando je upodobil v svoji osebnosti in svojem načinu igranja vso izpričenost naše eksistencialistične dobe. Interpretira našo mlajšo generacijo prav v njenih negativnih, nižjih dejanjih. Njegov pogled in njegovo zadržanje nam hoče povedati: Vi, ki ste bili pred menoj, nam nimate prav nič povedati. Jaz vas hočem naučiti, kako morate živeti. Jaz, Marlon Brando!

Od tu njegov čar? Ne čar. Strup!

In ti, fant, dekle, se hočeš učiti prav pri tem človeku? Vsa pameten človek bo obsodil to zadržanje in tako pojmovanje življenja. Če pa ima tako močan vpliv nad teboj, da ga hočeš še posnemati, pomeni, da si slabič, brez vsakega dobrega prepričanja. Z drugo besedo, da nisi na pravi poti ter dovozen in zmoten višjih, lepših idealov. Lahko še hvališ način njegovega igranja, a ne njegove osebnosti in tega, kar hoče pokazati. Zdi se, da hoče spreminiti svet v džunglo, kjer naj bi prevladal zakon močnejšega. Ti pa si kulturn človek!

Današnja mladina, ki obožuje takega igralca, je ali zaslepljena ali pokvarjena. Hvaliti takega »junaka«, je znamenje boleznin sedanjega časa. Take boleznin pa naj se kmalu ozdravi slovenska mladina, dokler je čas. Hvaliti, ali celo posnemati taka dejanja ne pomeni nikak napredek, ker se vračamo s tem nazaj za stoletja: v poganstvo. Kje je pa vsa tisočletna krščanska kultura?

roman »Luč z gorae«, ki ga že marsikdo prebira z zanimanjem. Prof. Peterlin in dr. Slapar nadaljujeta s svojimi članki ter nam razpravljata eden lepoto Domovine — tokrat lepoto Primorske — drugi pa nadaljuje z obravnavanjem o narodnosti. V nadaljevanju beremo tudi veselo povest beneške rojakinje Adele Spekonja: Malo življenje. — Kar štiri nadaljevanja, ki nas bodo spremljala in poučevala v tem letniku.

Koroška je prispievala s »Presekano verigo« Janka Polanca, s Polanškovo »Domači kraj« s Frantarjevo »Iz težkih ur« ter Hartmanovo »Naša luč«.

Trst je kot vedno spet dobro zastopan. Nekaj res posebnega je črtica Rasinovičeve: Vesna — čeravno žalostna, a topla družinska povest. Mojca Senčarjeva je prispievala s pesmijo: Večer. Znidrišč Eva pa nam pripoveduje o Barkovljanskem prazniku.

Pestra, a s kako prestaro kulturno novico, pa se nam predstavlja rubrika: Kulturna obzorja, kjer beremo o novih knjižnih izdajah ter kratko poročilo Frana

Tretji teden ostre zime

Ostra zima, kakršne ne pomnijo od leta 1929 dalje, je stopila že v tretji teden svojega kraljevanja. Zahtevala je že velikanske materialne in žal tudi človeške žrtve. Število mrtvih je po zadnjih podatkih preko 400 oseb.

V Severni Afriki in v puščavah Cirenajke in Tripolisa je zapadel sneg.

Veliki skladi ledu, do treh metrov debelosti so se nagrmadili na Donavi pri tako zvanih »Železnih vratih« na meji med Romunijo in Jugoslavijo in prekinili tako ves rečni promet.

Veliki plaz snega je zasul hidrocentrale v Mavrovem pri Skoplju. V trenutku nesreče je bilo v hidrocentrali 42 delavcev in verjetno, da je večina izmed njih našla smrt pod plazom.

O drugi veliki nesreči poročajo z otoka Krka, kjer je morje vrglo na obrežje osem trupel, ki so jih pozneje identifikirali za mornarje ponesrečene ladje »Regolou«. Omenjena ladja je bila zasidrana v senjski luki, a jo je vihar odtrgal in jo zagnal na odprto morje, kjer se je potopila. Na ladji je bilo 13 mornarjev, pogrešajo še ostalih 5.

V Italiji, zlasti v Abruzzih in v Molise, se je položaj znatno poslabšal. Novi snežni zameti so na stotine vasi odrezali od ostalega sveta. Alpinci, agenti javne varnosti in cestna policija so noč in dan na delu, da rešujejo iz zametov avtomobile in koriere, odvažajo težko bolne v bolnišnice in dovažajo najpotrebnejšo hrano ogroženim vasem. Več streh se je pod težo snega udrlo. Pri Fucino je ostalo blokiranih 3000 glav živine, ki so že več dni brez hrane.

Tudi po vsej Primorski je pretekli četrtek začelo snežiti. Nastopila je še huda burja, ki je posebno v Trstu prizadela veliko škode. Nad sto oseb se je zaradi burje in poldnevnih cest ponesrečilo, da so jih morali pripeljati v bolnico. Nastali so tudi številni požari, v Gorici kakor v Trstu. V Trstu je požar hudo poškodoval trgovino Fototecnica v ulici Carducci.

Glas o Slovincih

Pod naslovom »Novoletne misli« prinaša mesečnik »Die österreichische Nation« pismo iz Bozna, ki pravi med drugim: »Po sprejemu v Združene narode se je zunanje-politična pomembnost Avstrije povečala. In v takem srečnem položaju neka omejena notranja politika, ki ne vidi preko obzorja vaškega zvoniča, ne ve početi drugega, kot da na vse grlo razgraja zaradi dvojezičnega pouka na koroških šolah. Austria doceat! Avstrija naj pokaže, kako je treba državljanke različnih jezikov z enakimi pravicami in enakimi dolžnostmi združevati v ljubezni do domovine. Če bo tako, potem Avstrija ne bo samo živeła, ampak bo tudi zgled svetu, ki je zdrnil s pravega tira. Upajmo, da bodo Avstriji svojo usodno uro pravilno razumeli. To je novoletno voščilo prijateljev Avstrije v zamejstvu.«

Kopalni orjak

V rudniku rjavega premoga v Anenheimu pri Kölnu so dali v rabo velikanski kopalni stroj, ki ima 18 kopalnih čeljusti. Stroj je visok kot dvonadstropna hiša in dnevno pokoplje 100 tisoč kubičnih metrov zemlje ali pa premoga. Stroj je dolg 200 metrov in tehtal 5500 ton. Veliko kolo, na katerem so nameščene kopalne čeljusti meri v premeru 15 metrov. Stroj poganja 166 električnih motorjev. Izkopani material odnaša tekoči trak na železniške voze. Ves mehanizem stroja ravna en sam strokovnjak.

Tratnika spremljano z njegovo sliko: Slepci.

Revijo zaključni ženski koticček z osrednjim člankom Stanka Kosmine: Za pravo podobo naših domov — ter razne zanimivosti.

Lepe so tudi slike.

Ta številka pa nam prinaša eno izmed slik akademika Franka Piščanca, rojanskega rojaka s kratkim opisom njegove osebnosti. Je ta prva in morda najlepša izmed njegovih raznih slik. Je sicer samouk, a koliko ljubezni in čuta do lepote kaže v teh svojih delih. Verjetno homo občudoval v tej reviji še druga njegova dela. Iz srca mu želimo vedno večjih uspehov. Naj mu bo to v priznanje za njegov trud.

V letu 1956 se je revija znatno zboljšala in moramo ugotoviti, da je postala bolj priljubljena med primorskimi Slovinci, saj je naraslo število naročnikov v precejšnji meri.

Naj se še druga vrata odpro temu družinskemu in kulturnemu mesečniku posebno med izobraženci.

Novi zvezek revije "MEDDOBJE"

Dobili smo prve izvide novega zvezka leposlovno-kulturne revije »Meddobje«, ki jo v Buenos Airesu v Argentini izdaja Slov. kult. akcija, urejnjeta pa Zorko Simčič in Ruda Jurčec. To je 4. in 5. številka II. letnika. Obsega sto strani in prinaša prispevke svojih številnih sodelavcev iz Argentine, iz Združenih držav, z Irske, iz Švice, iz Rima in iz Trsta.

V tem zvezku revije imamo na prvem mestu kratko razpravo univ. prof. p. Truhlarja »Razvijanje in krizanje človeške narave«. Vinko Beličič objavlja »Petero črtico« (Večna luč, Kdo me kliče?, Marmolada, Rumeni nagelj in Oh neznanih kostincah). Polemičen značaj imajo Mirka Javornika »Pripisi k dnevom«, Karel Mauser je prispel sliko iz življenja slovenskega delavca-izseljenca »John Kovacha Zelo dobra je v tem zvezku »Meddobja« lirika. Posebno gre do srca Rafka Vodeba ciklus »Z la-gune«. Srečamo tudi druge pesnike revije:

Pustna prireditev

Slov. kat. prosvetno društvo nam je tudi za letošnji pust pripravilo prijetno pustno veselico. Na pustno nedeljo so Goričani in okoličani kljub mrzlemu vremenu zasedli dvorano Brézmadežne na Placuti in v prijetnem razpoloženju prisostvovali pustnemu veselju na odru. Pridni igralci so nas najprej razveselili z burko enodejanko »Tragik po silic, ki je bila dobro podana in je vzbudila obilo zabave. Imenitno so odigrali svoje vloge trije »šnofarjše, ki so tako lepo zapeli svojo odpoved tobaku, takoj nato pa navdušen slavospev istemu. Osrednja točka sporeda pa je bila veselostna igra »Mutasti Izidora. Slov. kat. prosvetno društvo nam je pripravilo prijetno presemečenje, ko smo prvič videli na odru tudi mlade igralce, ki mnogo obetajo. Starejši in tudi novi igralci so doživeto podali svoje vloge in želi zato obilo smeha in odobravanja.

Med odmori je pridno deloval srečolov z lepimi dobitki, za veselo razpoloženje pa so nas muzikantje zabavali z lepimi melodijami. Pustna prireditev se je končala na pustni torek z istim sporedom.

Slabo gospodarsko stanje

Po uradnih podatkih trgovske zbornice je bilo v prvi polovici meseca januarja v gorški pokrajini 607 meničnih protestov, od teh v Gorici 264. Za Gorico ima največ meničnih protestov Tržič, in sicer 180.

Pristojbina za vozove

Dne prvega marca zapade veljavnost kovinskih tablic na vozovih z vprežno živino. Do tega roka morajo vsi prizadeti kmetje obnoviti veljavnost kovinskih tablic. Tablice se dobijo na davkarijah, ki bodo izdajale tablice z avtomatičnim pečatom. Pristojbina je enaka lansk. Kdor bi do prvega marca ne plačal pristojbine, zapade dvojni taksi in še globi 2000 lir.

Obvezno cepljenje

Goriški prefekt je odredil, da morajo kmetje iz goriške, sovedenjske, števerjanske ter plešivske občine kakor tudi iz vasi Skriljevo in Venkovo, cepiti svojo živino proti slinavki. To se mora izvršiti do konca februarja in je obvezno za vso živino. Cepivo bo nudil goriški veterinarski urad in cepljenja bodo izvršili lokalni živalozdravniki proti odškodnini 100 lir za živino.

Podgora

Huda zima stiska tudi nas pod Kalvarijo. Zato tudi nismo v časopisih ničesar napovedovali glede prireditev v naši dvorani. A kljub vsemu smo tiho in vneto, kot običajno, delali in pripravljali za zadnjo predpustno nedeljo in za pustni večer. In res, zbrali smo se številni v naši dvorani v nedeljo in na pust. Polni smeha smo občudovali smešne prizore »Začarane gostilne« in še posebno nastop »starega moža«, ki je nesel v košu »ženice« in jo »vrgel dol pod moste«.

Oba večera nam je naš imenitni kinoaparāt kazal še po dva različna, smešna, kar pustna filma. Odnegli smo domov tudi obilo dobitkov iz običajnega srečolova, s katerim smo prispevali za Marijino kapelico. Nasmejani in kar poživljeni smo dali slovo pustu ter s pepelnico sredo začeli tudi temeljno dobo verskega doživljanja.

Mavhinje - Vižovlje

V nedeljo 12. t. m. je bila v naši vasi redka in izredna slovesnost. Zakonca Anton in Karlina Klarič iz Vižovlj sta ta dan obhajala biserno poroko, 60 let skupnega življenja. Številna družina, saj sta imela kar 12 otrok, je vredna spomina in časti. Njeni otroci, posebno Rudolf iz Amerike in hči Ema sta se izredno potrudila, da se je ta slovesnost kar najlepše obnesla.

V domači cerkvi, kjer sta si pred 60 leti obljubila zvestobo, se je izvršil lep obred biserne poroke, vpricho številnih svatov, nakar so jima domači pevci zapeli latinsko mašo z zahvalno pesmijo. Slavje se je nadaljevalo v domači hiši v veseli družbi sorodnikov starijencev, ki sta še v zdravju in moči dočkala tako izreden dan. Vsi

Begunsko taborišče na Padričah

Te dni razsajata po vsej Primorski huda burja in trd mraz. Zima pač, kot se spodobi, v februarju. A ko mislimo na begunce, ki ne živijo v svojih hišah in so prepuščeni večji ali manjši dobri volji vlad, se nam srce krči od žalosti in upravičene jeze.

Na Padričah — 300 m od vasi živi skoraj 4000 ljudi v kasarnah, kjer je prej »letoval« kakih 200 ameriških vojakov. Tisti, kateri živijo v trdnih stavbah, jim ni slabo. Mraza ni, ker imajo centralno kurjavo. A gorje tistim, ki stanujejo v barakah, kjer je bilo — baje — 8 do 10 pod ničo. Vrh tega je še burja odkrila več takih barak. Oblasti so odredile, da slabotne in šibke otroke odpeljejo v otroško bolnico Burlo Garofolo. Po barakah so delili opojne pijače, da so ubogim dali kaj korajže in vsaj videz manjšega mraza. Ljudi, ki niso mogli živeti več v barakah, so stisnili na hodnike. Ljudje žive tam abnormarno življenje: brez dela, brez razvedrila; družine so razbite; jedo po večini v menzi, spijo ločeno.

Kaj govorijo ljudje iz bližnjih vasi o tem položaju?

Brezsrčni in presiti se surovo izražajo: Doma naj bi ostali. Prav jim je. Razsodni in nepristranski se pa drugače izražajo. Vedo, da so po svetu milijoni, ki so zapustili vse, da so lahko svobodno zadihali. Dobro je znano razsodnim, da so komunistični režimi krivi teh množičnih preseljevanj. Na tisoče Slovencev je zapustilo domovino zaradi brezsrčne diktature, ki taji Boga in zaslužuje človeka. Koliko slovenskih beguncev je samo na Padričah. Prilutni jim, ko so sami, ko pridejo sami v trgovino, poslušaj pazljivo otroke, ki se tako čudno izražajo v italijanščini. Koliko težav imajo italijanski učitelji s temi otroki v šoli. Povprašaj jih, kako se kličejo. Takoj imaš lahko precej jasno sliko, da je med tisoči beguncev v Trstu veliko število Slovencev in Hrvatov. Ti niso bežali zaradi Italije, temveč samo ker jim je bila dana možnost rešiti se trde nesmiljene diktature. Pogostoma slišimo pristne Italijane, ki zagotavljajo, da bi ne šli iz Jugoslavije, če bi bila vlada kot Bog zapove. Tisoči Slovencev so šli z doma, in se hodo v tujini prej ali slej narodnostno izgubili po »zaslugi« progresivnega socia-

domačini jima želimo, da bi ju ljubi Bog ohranil še dosti let v veselje in čast njunih otrok in domači vasi.

V naši duhovni bomo od 17. do 26. marca imeli farni misijon, ki je izredno potreben, saj je že mnogo let minilo od zadnjega. Z zanimanjem ga pričakujemo in z molitvijo se nanj pripravljamo, da bi koristil k obnovi verskega življenja.

Doberdob

Zima nas vedno bolj straši. Močna burja zadnjih dni (140 km na uro) je pokvarila marsikatero okno in streho ter razmetala seno in »siričje« iz kopie. — Čevlji so popolnoma zamrznile in ljudje morajo k sedemu po vodo, kjer imajo kapnice, pa še te se prehitro praznijo. Na pomoč mora priti oblast, sicer bo res hudo posebno za živino.

Prejšnji četrtek smo spet pokopavali. Umrli je priletni, delaven in veren mož Andrej Gergolet. Bog mu daj mir in plačilo, sorodstvu pa tolažbo.

lizma. Tisoči in tisoči živimo na naši zemlji pod temno slutnjo, da nas hočejo polagoma izbrisati na račun tiste zemlje, ki je v Istri za Italijane izgubljena, in dati naši Primorski drugačno obličje.

Pametni vaščani se tudi zgražajo nad tukajšnjimi oblastmi, ker ne znajo ali nočejo iz bogve kakšnih namenov poskrbeti ubogim beguncem malo bolj človeško streho in jim dati možnost, da živijo vsak zase s svojo družino. Vprašujejo se, kako da ne zmorejo dobiti po vsej veliki Italiji prostora za 30 tisoč ljudi. Ali je popolnoma zamrla v srei domoljubna in kričanska ljubezen do trepih rojakov-brezdomcev?

Krivice, ki so jih delali fašisti v Istri, so razburile slovensko in hrvatsko prebivalstvo, sedanje stanje pa razburja Italijane in Slovence. Krivica rodi vedno sovraštvo in zastira pogled v resnico. Po kolerah, v trgovinah in zlasti v gostilnah smo večkrat pričeli tega sovraštva. Padajo psovke »ščavie«, kakor tudi »fašisti«. Ko hodo državne oblasti onstran meje in pri nas bolj pravične, odkritosrčno dobrohotne in se hodo držale načela: vsi imamo pravico svobodno živeti na svoji zemlji tako kot nas je Bog ustvaril: Slovenci kot Slovenci, Italijani kot Italijani,« šele takrat hodo izgubile psovke, sumnje, bojazni, šele tedaj si bomo mogli seči bratsko v roke!

Pust v Bazovici

Praznovali smo ga tudi mi, kot vsako leto, po stari navadi. Saj je popolnoma prav. Klubi so imeli svoje večerje, da so se veselo zaključili računi. Kdor je samo nosil v klub, je šel domov gotovo z lepo vgofo, kdor je pa moral iskati med letom pomoč v klubih, je šel domov praznih rok, pa mu je dobro vince pomagalo, da je pozabil na to praznino. Fantje so kljub mrazu šli po vasi in fantovsko nosili pustna voščila v sleherni hišo. Imeli so s seboj debelo knjigo, kjer so slovesno zapisovali, če je vsak vaščan storil svojo dolžnost do pusta, in več bisag za popotnico in pustno večerjo. Javnega pustnega »pogreba«, kolikor nam je znano, ni bilo, ker nihče baje ni hotel prevzeti odgovornosti pred oblastmi. Upamo, da se je pustni di-rendaj zaključil s pustnim torkom, in da se je zadostilo resni pepelnici. Za naprej

pa se spodobi, da se obhaja post kot sveta Cerkev želi: z rednim verskim življenjem, z resnobo in z dobrimi deli, da se lepo pripravimo na velik praznik Velike noči.

ZANIMIVOSTI

BRAVO, NEHRU!

Zahodni svet ni preveč navdušen za Nehruja, kadar govori o koeksistenci ali graja bagdadsko pogodbo. Prejšnjo soboto pa je na zborovanju kongresne stranke povedal nekaj ostrih besed na račun komunizma, ki jih lahko tudi mi v celoti podpišemo. Te besede so tem važnejše, ker jih je spregovoril mož, ki Sovjetsko zvezo in njen komunizem dobro pozna, saj jo je na sovjetske stroške križem prepotoval in so mu rdeče oblasti izkazovale vse časti. O njem tudi nihče ne more reči, da bi bil agent kapitalizma in pobornik zahodne politike, saj se je prav na Zahodu večkrat slišala marsikatera bridka na njegov račun.

No, in ta Nehru je rekel: »Komunisti žive v mrtvi preteklosti in trmasto uporabljajo stara obrabljena gesla. V bistvu so reakcionarji, nazadnjaki, ker se od prve revolucije oddaljujejo, namesto da bi se ji približevali. Indija pa hoče doseči svoje gospodarsko in socialno revolucijo po demokratični in mirni poti ob sodelovanju vseh slojev. V Indiji (in seveda tudi drugod) ni mogoče rešiti razrednega boja s tem, da bi ga še povečali. Demokratična država mora uporabljati drugačne metode. Komunisti se v svoji kritiki kot klop oklepajo stanja, ki je vladalo pred 150 leti, ko ga je kritiziral Marks. To danes ne velja več. Edino pot, ki jo je izbrala Indija, lahko privede do socialistično urejene države. Napredek, ki so ga dosegli v zadnjih štiridesetih letih v Sovjetski zvezi, je posledica velikega pritiska, ki ga je komunistična diktatorska vladavina izvajala na ljudstvo. V Sovjetski zvezi ljudstvo nima nobene možnosti, da bi svobodno izvolilo svoje zastopnike.« Vsekakor zanimive besede. Ali bo zanje smelo izvedeti tudi »sovjetsko in jugoslovansko prebivalstvo, saj so njuni komunistični voditelji z velikimi častmi potovali križem po Indiji!

BALONSKA »VOJNA«

Amerikanci spuščajo v zrak velike balone, s katerimi nabirajo podatke v znanstvene namene za napovedovanje vremena in podobno. Ti baloni prihajajo tudi nad ozemlje Sovjetske zveze in njenih evropskih kolonialnih držav in Sovjeti očitajo Amerikancem, da zbirajo s temi baloni vohunske podatke. Poleg tega tudi pravijo,

da so nevarni za letalski promet. Toda vse družbe, ki opravljajo letalski promet, so izjavile, da baloni za letala niso nevarni. Amerikanci pa bodo vendar skrbeli, da ti baloni ne bodo dosegli sovjetskega in podložniškega zračnega prostora. Toda Sovjeti se boje drugih balonov s propagandnim protikomunističnim gradivom, ki jih spuščajo zasebna organizacija Združena Evropa nad komunistične dežele, da krepi v njih vero v svobodo. Teh balonov pa ameriška vlada seveda ne more preprečiti, ker jih spuščajo zasebne organizacije.

BENESKE GONDOLE NISO V NEVARNOSTI

Današnji motorizirani čas grozi tipičnim beneskim čolnom — gondolam. Pred 50 leti jih je še bilo okoli 900, sedaj jih je le še polovica tega. Mnogi lastniki so opremili svoje gondole z motorji in na ta način hitreje in z manjšim trudom opravljali svoj poklic po beneskih lagunah. Ta modernizacija škodi prvotni idili. Sedaj so sklenili, da gondole ne bodo motorizirali. V preteklem letu je turistični promet prinesel Benečanom 20 milijard lir.

RAZPUST KOMUNISTIČNE MEDNARODNE SINDIKALNE ZVEZE NA DUNAJU

Avstrijsko notranje ministrstvo je razpustilo »Svetovno sindikalno zvezo na Dunaju. V njej so včlanjeni komunistični sindikati, a so dejansko le vohunska komunistična centrala. Organizacijo so sprejeli na Dunaj Sovjeti v času zasedbe brez dovoljenja avstrijske vlade. Zdaj jo bodo morali preseliti kam drugam.

OBVESTILA

POSTNE PRIDIGE. Kakor vsako leto bodo tudi letos postne pridige za slovenske vernike v cerkvi. Sv. Ignacija na Travniku, ki jih bo imel pred. g. Cotič Hilarij vsak petek v postu ob 8¼ zvečer. Oh 8h svetlo rožni venec.

ZA SLOV. SIROTIŠČE: Mira Brajnik v počastitev spomina pokojnega g. Rudolfa Brunschweiler 3000 lir.

DAROVI ZA KAT. SKLAD: T. A. L. 700.

Širite »Katoliški glas«

O G L A S I

Za vsak mm višine v širini enega stolpea: trgovski L. 20, osmrtnice L. 30, več 7% davek na registrskem uradu.

Odgovorni urednik: msgr. dr. Fr. Močnik
Tiska tiskarna Budin v Gorici

Darilne pošiljke

v Jugoslavijo in druge države
r a z p o š i l j a

CITRUS

IMPORT - EXPORT

TRST

Via Torrebianca 27 - Telefon 2-44-67

Jos. Spillmann:

DED IN VNUK

»Nikdar!« je ogorčeno vzkliknila gospa. »Rajši vidim, da me vržejo v strašni londonski Tower, v najglobljo ječo njegovo, da ondi počasi shiram in strohim!«

»Potemtakem moram sam na delo,« je dejal stari, v nemirnem očesu pa se mu je brala čudna odločnost, združena z bojaznijo. Pristavil je: »Dajte mi moj plašč, pa konja naj mi privedejo!«

»Kaj nameravate?« je prestrašeno vprašala gospa, ki je začela slutiti nekaj groznega.

»Slišali boste, pa vam ne bo ljubo; toda to je edina pot, in nastopim jo iz ljubezni do vašega otroka, ki me nima za vrednega svojega pozdrava,« je siknil stari.

»Kaj kanite, nesrečni mož? Nekaj slutim. O nikar, nikar! Rotim vas pri vaši neumrljivi duši: nikar! Pomislite vendar, da boste kmalu stali pred sodnim stolom Tistega, ki je dejal: »Ne morete služiti Bogu in mamoni.« Vaši dnevi so že tudi šteti: to pričajo vaši sivi lasje.« Tako je prosila in rotila v svoji srčni bolesti in

stiski gospa Worthington svojega tasta: pa tudi zdaj glas milosti božje ni prodir v prsi starčeve.

»Je že prava,« je dejal, »odvolite, da se poslovim. V Warringtonu me pričakuje neki moj prijatelj.« Brez pozdrava je zapustil sobo; nekaj minut nato je že odmevalo peketanje konjskega kopita od kamenitega tlaka na dvorišču ter se urno zgubilo v daljavi.

Lady Worthington je še nekaj časa molila in premišljevala grozno Sira Riharda. Kaj neki misli? Mar hoče slovesno prestopiti v državno vero? Izdati lastnega sina? Priznati si je morala, da je Sir Richard v svoji razkačenosti in razburjenosti zmožen tudi tega obupnega koraka. Pa še neka druga misel je s trepetom navdala materino srce: Kaj, če bi tast zahteval, da sodnija njemu izroči vnuka? V Angliji takrat namreč ni bilo nič nenavadnega, da so katoliškim staršem otroke vzeli in jih izročili fanatičnim protestantom v odgojo. Ob tej misli je vzdrhtelo srce uboge gospe Worthington.

Sklenila je, da ukrene vse potrebno zoper vse možne nevarnosti. Še tisti hip je poslala zvestega slugo v mestec Warring-

ton, kamor je bil duhovnik odšel, s poročilom, naj se zaenkrat nikar ne vrača v Sankey House. Takoj nato je hitela v njegovo sobo, če je vse, kar je pustil, skrito v skritih predalih. Najnujnejše je bilo s tem storjeno. Zdaj šele je poklicala otroka ter ga vprašala, je li pripravljen z njo odpotovati onkraj Rokavskega zaliva, da ondi v katoliškem zavodu dovrši svoje učenje.

Kdo je bil bolj vesel tega vprašanja ko mali John! »Ta trenutek, mamica, sem pripravljen. O, in tako bi tudi jaz postal mašnik, kakor je moj striček Tomaž, in morda še škof postanem, kakor je bil moj praded, čigar slika visi v Blainseo Hall.«

Vkljub vsej skrbi in žalosti se ja morala mati ob teh besedah nasmehniti: »Le pobožen in priden ostan, pa naj te Bog pokliče med svoje služabnike ali pa ne. Zdaj pa pozvoni, da pride družina: zelo pozno je že, opraviti moramo skupno večerno pobožnost.«

Kmalu je vsa družina klečala pred podobno Matere božje dobrega sveta pri skupni molitvi. Nazadnje je mali John s čistim glasom zapel pesmico, ki so nje zadnji dve vrstici vsi ponovili:

Spet je priplula

k nam temna noč:

angeli božji

hité v pomoč.

Hitite, hitite, božji sli.

varujte nocoj nas zlih moči!

Medtem ko so se prebivalci pristave Sankey House tako priporočali božjemu varstvu in angelom varuhom, je pa stari graščak Sir Richard jezdil nazaj v mestec Warrington. Bila je temna noč, le od časa do časa je posijal mesec izza črnih oblakov. Polagoma je jel stari razločevati stolpe in zidove mesta. Jahal je globoko zamišljen. Besede, ki mu jih je bila rekla snaha: »Vaših dni ne bo dosti več — to govore vaši sivi lasje!« so mu zopet in zopet zvenele v ušesih. Pa še en glas je čul: njegov dobri angel mu je šepetal: »Nazaj, nesrečnež! Kaj nameravaš? Svojo lastno kri hočeš ovditi in izdati, samega sebe pa pred prijatelji in sovražniki grdo osramotiti in oblatiti in s takim madežem iti v grob?« Groza ga je obhajala ob tej misli, popustil je povodec in konj je stopal počasnje.

Ni se moglo reči, da bi bil Sir Richard brezvestnej: tudi skop ni bil, saj so mu

bili reveži okolice Blainseo Hall hvaležni za marsikateri milodar. Ampak v glavo si je bil vtepel, da mora sijaj in bogastvo svoje hiše zapustiti svojemu vnuku nezmanjšano, neokrnjeno, pa naj velja, kar hoče. To je bil zdaj cilj njegovega življenja.

Kdor pa si postavi poleg najvišjega cilja, od Boga vsem ljudem določenega, še drugi cilj, ki ga ima za enakovrednega, tisti človek drči polagoma po strmini v prepad in k dejanjem, kakršnih bi ga bilo v prejšnjih časih morda groza. In tako je bilo tudi s Sirom Rihardom: videli smo, kako je malo prej za vedno zavrgel sina duhovnika in se jel udeleževati protestantske službe božje, zdaj pa je iz gole bojazni, da ne bi vendarle zgrešil svojega namena, sklenil, storiti naravnost obupen čin.

»Ne moremo delati drugače,« si je stari sam dopovedoval in spet zgrabil za povodec. Še par minut, in že je jahal skozi velika dvorišna vrata pred hišo Sira Edmunda Trafforda, najvišjega preiskovalnega sodnika v grofiji Lancashire (izgovori Lenkešir).

(Se nadaljuje)